

Pomladno solnce.

elo zaželjeno in vabljivo je gorko pomladno solnce, a tudi jako varljivo.

Tam na rebri našega hribčka raste grmovje. Pod grmovjem je vso zimo spavala čebulica zvončka. Oh, kako dolgo je bilo to spanje, kako težko je čakala zaželjene pomladi, da pokaže ves svoj kras, ki ga je bila pripravila, dokler je spavala pod zemsko odejo.

In slednjič je zasijalo solnce, ono gorko pomladno solnce, in ogrelo je zemsko površje. Gorkota je prišla do čebulice, ki se je vzdramila, pogledala brž skozi odejo v prosto naravo in mislila, da je res že prišla pomlad.

Drugi dan se je belil že snežnobeli zvonček pod grmovjem in se klanjal gorkemu solncu. Solnce ga je pa radostno poljubovalo.

Pa zvonček je bil ponosen, ošaben. Ponosen je bil, da je on prvi zazvonil pozdrav pomladi. Preziral, zaničeval je sosednjega, ki še ni bil popolnoma razvil svojega cveta.

„Ti zaspanec, ti nočeš uživati življenja, ne prostosti, ti še spiš, ti še ne veš, da je pomlad, gorka pomlad že tu.“

Sosednji zvonček je pa le še bolj stisnil svojo suknjico in preslišal takorekoč ono sramotilno besedičenje.

Takrat pa ni bila še prava pomlad, takrat ni bil še čas za vstajenje.

Še enkrat je poljubilo solnce nežni zvonček, potem pa je zatonilo za gorami.

Zemljo je objel mrak, razprostrla se je temna noč. Toda noč je bila hladna, mrzla. Polje je začela beliti mrzla slana. Mrzli veter je potegnil po gričku in poljubil beli zvonček. Ta se je pa stresel, zeblo ga je. Prihajalo je hladneje in hladneje, zvonček se je začel tresti od mraza. Na nebu se je prikazala luna in zrla pomilovalno zvonček, ki je bledel. Videla je,

da ga zebe, videla, da se trese, videla, kako je povetil nežno glavico in zmrznil.

Luna je sijala, nad zemljo je pa pihljajl mrzel veter in poljubljajl zvonček, a ta ga ni čutil več. Zakaj je zaupal pomladnemu solncu?

* * *

Tam za hišo je stal lep rastlinjak. V njem so cvele rože vso zimo. Lepo je bilo v rastlinjaku. Tudi majhni gosenici je ugajal rastlinjak, rada bi bila šla v rastlinjak, a bil je zaprt in ostati je morala zunaj. Hrana je pošla kmalu, gosenica pa se je zabubila zunaj rastlinjaka pod streho in zadremala v zimsko spanje.

Spala je vso zimo, nič ni čutila, nič se prebudila, spala je trdno. Mraz, ki je pritiskal po zimi, je ni mogel vzdramiti, spala je nevzdramno.

Mraz je odnehal, zemlja se je ogrela, solnce je vedno bolj ogrevalo zemljo.

In gorki solnčni žarki so dospeli tudi do bube in jo vabili vun iz tesne sobice. In vzbudil se je mali metuljček, ki se je bil čez zimo razvil iz gosenice.

Kako ga je mikalo vabeče pomladno solnce! Kako so ga ogrevali solnčni žarki!

In metuljček se je obrnil v tesni celici. Pogledal je skozi majhno okence. Vsa zemlja je že oživelala. Pogledal je po travniku. Beli zvončki so že cveli. In zaželel je zleteti prosto po travniku, pozdraviti prve cvetke. V njem je vskipelo poželenje po prostosti.

Iztegnil se je v tesnem prostorčku, oh, kako je bil majhen! in odprl si je majhna vratca. Še enkrat je pogledal po naravi, še enkrat je vprašal solnčne žarke, ali sme vun; ti so ga pa tako vabili, da se ni mogel več ustavljati.

Iz tesne celice je zletel beli metuljček in se zazibal po trati. Toda njegove perutnice niso še bile vajene nositi telesa po zraku, njegove oči ne še prenašati solnčne svetlobe. Metuljček se je opotekel v travo.

Tu si je malo oddahnil, zravnal se je zopet, zlezel je na majhno bilko in skušal zleteti. Zdaj je šlo bolje.

Ko se je bližalo solnce zatonu, je šlo že dobro. Leteti se je bil že precej privadil in solnčni žarki ga niso več tako dražili, kot od začetka.

Solnce je zašlo, metuljček si je poiskal posteljico, pa prvič v svojem življenju. Prenočil je v travi na majhni bilki.

Drugi dan je prigrelo solnce in metuljček je zopet letal po zraku, a danes se je začel oglašati že lačni želodček. Začel je iskati hrane, a drugih cvetk še ni bilo razen nekaj zvončkov, ki pa niso imeli zanj še nič hrane. Ves dan je stikal, a nič dobil. Spoznaval je počasi, da je prišel prezgodaj iz celice.

Zopet je zašlo solnce in zopet si je poiskal metuljček prenočišča. A nocoj ni mogel več sedeti na bilki, nocoj je prenočeval na mrzlih tleh. Lačen je bil, truden, pa še ta mrzla noč in ta rosa!

Metuljček je stiskal okoli sebe sukunjico — perutnice, a vseeno ga je zeblo, zeblo hudo. Metuljček se je tresel . . . Še enkrat se je zganil in mlado življenje je bilo pri kraju.

Drugi dan ga je zastonj obsevalo solnce, ni ga čutil. Prevarilo ga je to pomladno solnce.

* * *

Franckov Jožek je bil bolan, dolgo, vso zimo. Lice mu je bledelo, vedno bolj bledelo in oči so se mu vedno bolj udirale. Njegova zunanost se je zdela vsem tako sumljiva, tako nevarna, vsi so zmajevali nad njim. Tam gori v nebeških višavah, kjer gore sveče vseh ljudi, tam gori je gorela tudi Jožkova sveča, a bila je že tako majhna, da je bilo pričakovati, da vsak čas ugasne.

Vsi so obupavali, Jožek je pa le upal, da še ozdravi. Kolikorkrat so prišli mati in mu prinesli ali jedi ali pijače ali kaj družega, vselej jih je povprašal, če bo kmalu zdrav, če bo smel kmalu ven na pomladno solnce. In mati so mu odgovarjali:

„Boš, boš, srček moj, kmalu boš zdrav. O Veliki noči gotovo ozdraviš in potem boš imel za pirhe nove hlačke in nov klobuček, tak, kot si ga želel. Pa lepo bo, solnce bo sijalo, ti boš pa zdrav. Le potrpi.“

Naši veselí pěvčí.

Tako so mu govorili mati, Jožek se je pa veselo nasmehnil in čutil, da se materine besede gotovo uresničijo, da bo kmalu zdrav, prost kot ptiček v gozdu.

Vso zimo je preležal v sobi, njegovi tovariši so se sankali, kepali, delali iz snega možice in si izmišljevali druge zabave, Jožek je moral pa ležati na trdi, na tesni postelji v zaprti sobi. Ali je čuda, če je zaželel prostosti, da je zahrepenel po svobodi? Saj je bil mlad, željen življenja.

Čas je potekal, dnevu je sledil dan, tednu teden, mescu mesec. Jožek je počasi okreval. Željno je pričakoval dne, ko mu dovolijo mati, da sme iti vun v naravo, na solnce uživat življenje, uživat prostost.

Oj, to bo veselje!

Zemlja se je ogrevala, v deželo je priplula pomlad in prinesla gorko solnce.

Bilo je nekaj dni pred sv. Jožefom. Jožku je bilo že zelo odleglo, zato je poprosil mater, da ga pusté vun. Dobra mati pač težko odreče prošnjo svojemu otroku; tudi Jožku so dovolili mati, da je smel na solnce. Naročili so mu pa, da naj ostane pred hišo na solncu in naj nikar ne hodi na trato z otroki, da se ne prehladi. Jožek je obljubil.

O, kako blagodejno so vplivali nanj gorki solnčni žarki! O, kako lepo se mu je zdelo jasno nebo! Kako lepo so peli ptički po drevju in grmovju! Nikdar ga ni še tako mikala vstajajoča narava, kot zdaj, nikdar ni še želel tako skakati po trati, kot zdaj! Začutil je v sebi neko hrepenenje, začutil pa tudi novo moč, noge so poskočile, Jožek je zaukal in zdirjal k tovarišem.

Vsi so ga bili veseli in on je bil vesel njih. Saj se niso že toliko časa videli in radovali skupaj. Dolgo so skakljali, dolgo se igrali, da jim je bilo že vroče.

V večernem hladu se je Jožko vračal, a prinesel je s seboj smrtno kal v mladih prsih, ki je vzknila, zrastle in — dozorela.

Vsi so obhajali god sv. Jožefa in Veliko noč. Jožka pa ni več bolelo. Preselil se je v večno rajsko pomlad, kjer ga ne bo nikdar varalo Solnce nebeške radosti.

Žalko.

